

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS
DĖL VANDENILIO PLĖTROS LIETUVOJE 2024–2050 METAIS GAIRIŲ
ĮGYVENDINIMO PLANO PATVIRTINIMO

2024 m.

d. Nr.

Vilnius

Įgyvendindama Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 159.4 papunktį, Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 6.2 veiksmą, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. balandžio 24 d. pasitarimo protokolo Nr. 15 2 klausimo 1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Vandens plėtos Lietuvoje 2024–2050 m. gairių įgyvendinimo planą (toliau – Įgyvendinimo planas) (pridedama).

2. Paveisti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai dalyvauti įgyvendinant Įgyvendinimo plano nuostatas.

3. Pasiūlyti Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos, Aplinkos apsaugos agentūrai, Lietuvos energetikos agentūrai, viešajai įstaigai „Inovacijų agentūra“, akcinei bendrovei Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“, akcinei bendrovei „Vidaus vandens kelių direkcija“, akcinei bendrovei „Lietuvos oro uostai“, valstybės valdomoms energetikos įmonėms, mokslo ir studijų institucijoms dalyvauti įgyvendinant Įgyvendinimo plano nuostatas.

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2024 m. d. nutarimu Nr.

**VANDENILIO PLĖTROS LIETUVOJE 2024–2050 M. GAIRIŲ
ĮGYVENDINIMO PLANAS**

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
1. Sukurti teisinę vandenilio ekosistemos reguliavimo aplinką	1.1. Vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktų nuostatomis, sukurtas teisinis reglamentavimas visoje vandenilio vertės grandinėje nuo vandenilio gamybos, tiekimo, transportavimo, saugojimo iki naudojimo ir kilmės garantijų sistemos, įtraukiantis vandenilio ir išvestinių vandenilio produktų sertifikavimo sistemą ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) emisijų pėdsako nustatymo ir sertifikavimo sistemas	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija	Kitos ministerijos Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT) Energetikos, transporto, pramonės ir kitos įmonės, asociacijos	2024 m.	2025 m.
	1.2. Saugos ir sveikatos reikalavimų reglamentavimo sukūrimas ir pritaikymas vandenilio gamybos, transportavimo, saugojimo ir naudojimo srityse	Energetikos ministerija	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija	2024 m.	2026 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
			VERT		
	1.3 Vandens išteklių, reikalingų vandenilio gamybai, poreikio planavimo integracija į Lietuvos vandens išteklių valdymo sistemą; viešos informacinės sistemos sukūrimas	Aplinkos ministerija	Lietuvos geologijos tarnyba Aplinkos apsaugos agentūra	2024 m.	2026 m.
	1.4. Supaprastintas vandenilio ir išvestinių vandenilio produktų gamybos, saugojimo, transportavimo, tiekimo ir naudojimo leidimų išdavimo procesas ir teisinio reguliavimo sistema	Energetikos ministerija	Aplinkos ministerija	2024 m.	2025 m.
	1.5. Sukurtas veiklų vandenilio srityje koordinavimo centras	Energetikos ministerija	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija VERT Kitos suinteresuotos įmonės ir įstaigos	2024 m.	2024 m.
2. Skatinti vandenilio panaudojimą	2.1. Vandenilio pildymo infrastruktūros Lietuvoje sukūrimas, įrengiant ne mažiau kaip 10 pildymo stotelių, kurios būtų viešai prieinamos	Susisiekimo ministerija	Energetikos ministerija Aplinkos ministerija	2024 m.	2030 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
transporto sektoriuje	2.2. Finansavimo priemonių, skirtų sunkiasvorėms ir lengvosios transporto priemonėms, varomoms vandeniliu, įsigyti, sukūrimas ir tęstinumo užtikrinimas	Susisiekimo ministerija	Energetikos ministerija Aplinkos ministerija Lietuvos Respublikos finansų ministerija	2024 m.	2030 m.
	2.3. Finansavimo priemonių, skirtų įsigyti transporto priemones, kuriomis būtų teikiamos viešosios keleivių vežimo paslaugos, tęstinumo užtikrinimas ir prieinamumo didinimas	Susisiekimo ministerija	Energetikos ministerija Aplinkos ministerija Finansų ministerija	2024 m.	2030 m.
	2.4. Įvertintos vandenilio panaudojimo geležinkelių transporte galimybės	Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“	Susisiekimo ministerija	2025 m.	2026 m.
	2.5. Pradėta naudoti vandenilį vidaus vandenų ir jūrų transporte, įvertintas vandenilio pildymo infrastruktūros plėtros vidaus vandenų keliuose poreikis	Susisiekimo ministerija	Akcinė bendrovė Vidaus vandens kelių direkcija Akcinė bendrovė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	2024 m.	2026 m.
	2.6. Parengtas planas dėl vandenilio ir išvestinių vandenilio produktų transportavimo infrastruktūros sukūrimo Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste	Akcinė bendrovė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	Susisiekimo ministerija Energetikos ministerija AB „KN Energies“	2024 m.	2025 m.
	2.7. Užtikrintas tvariųjų aviacinių degalų naudojimas oro transporte	Susisiekimo ministerija	Akcinė bendrovė Lietuvos oro uostai Energetikos ministerija	2025 m.	2030 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
3. Skatinti vandenilio panaudojimą pramonės sektoriuje	3.1. Anglies dioksido surinkimo ir saugojimo, vandenilio ir kitų inovatyvių technologijų panaudojimo galimybių vertinimas Lietuvos pramonės įmonėse, kurios išmeta daugiausiai anglies dioksido	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	Energetikos ministerija Aplinkos ministerija AB „KN Energies“ Viešoji įstaiga Inovacijų agentūra AB „Amber Grid“	2024 m.	2025 m.
	3.2. Biogeninės kilmės anglies dioksido surinkimo, siekiant jį panaudoti vandenilio išvestinių produktų gamyboje, skatinimo priemonių parengimas biokuro, atliekų deginimo ir biometano sektoriuose	Energetikos ministerija	Aplinkos ministerija Ekonomikos ir inovacijų ministerija „Amber Grid“ AB „Ignitis grupė“ <i>Manome, kad rengiant priemones, privalu būtų pritraukti ir kopentencijų konkrečioje srityje turintį verslą, taip atliepant rinkos poreikius ir plėtros tendencijas, bei verslo patirtį taikant technologijas ir skatinimo priemones. Siūlome papildyti nurodant : Kitos suinteresuotos įmonės ir įstaigos ir /arba European Energy Lithuaniai UAB</i>	2024 m.	2025 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
	3.3. Skatinamas vandenilio technologijų panaudojimas pramonės įmonėse, siekiant ŠESD sumažinimo tikslų	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija Biometano gamintojai Ekonomikos ir inovacijų ministerija Finansų ministerija Viešoji įstaiga Inovacijų agentūra Akcinė bendrovė „Achema“ Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“		
4. Skatinti žaliojo vandenilio gamybą	4.1. Sukurti paramos mechanizmai, kurie skatintų žaliojo vandenilio ir išvestinių vandenilio produktų gamybą, transportavimą ir naudojimą	Energetikos ministerija	Finansų ministerija Ekonomikos ir inovacijų ministerija UAB „EPSO-G“	2024 m.	2025 m.
	4.2. Informavimas dėl galimybių pasinaudoti Europos Sąjungos (toliau – ES) teikiama parama žaliojo vandenilio ir išvestinių vandenilio produktų gamintojams, konsultacijos dėl galimybių pasinaudoti ES parama	Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra	Energetikos ministerija Finansų ministerija AB „Amber Grid“	2024 m.	2030 m.
	4.3. Atlikta analizė dėl žaliojo vandenilio ir išvestinių vandenilio produktų gamybos, saugojimo Lietuvoje ir eksporto perspektyvų, taip pat potencialios	UAB „EPSO-G“	Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra AB „Amber Grid“ AB „Ignitis grupė“ AB „KN Energies“	2024 m.	2025 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
	importuojamo vandenilio ir išvestinių vandenilio produktų konkurencijos		Energetikos ministerija <i>Manome, kad rengiant priemones, privalu būtų pritraukti ir kopentencijų konkrečioje srityje turintį verslą, taip atliepiant rinkos poreikius ir plėtros tendencijas, bei verslo patirtį taikant technologijas ir skatinimo priemones. Siūlome papildyti nurodant : Kitos suinteresuotos įmonės ir įstaigos ir /arba European Energy Lithuaniai UAB</i>		
5. Skatinti vandenilio ekosistemos ir elektros energetikos sektoriaus sąveiką	5.1. Įgyvendintas bandomasis projektas elektros energetikos sistemos lankstumo užtikrinimo priemonėms testuoti	UAB „EPSO-G“	AB „Ignitis gamyba“ LITGRID AB AB „Amber Grid“ Energetikos ministerija <i>Manome, kad rengiant priemones, privalu būtų pritraukti ir kopentencijų</i>	2026 m.	2027 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
			<i>konkrečioje srityje turintį verslą, taip atliepian rinkos poreikius ir plėtros tendencijas, bei verslo patirtį taikant technologijas ir skatinimo priemones. Siūlome papildyti nurodant : Kitos suinteresuotos įmonės ir įstaigos ir /arba European Energy Lithuaniai UAB</i>		
	5.2. Sukurtas H2P/P2H (angl. <i>Hydrogen to Power, Power to Hydrogen</i>) rinkos mechanizmas elektros energetikos sistemos lankstumo paslaugoms teikti	Energetikos ministerija	UAB „EPSO-G“ AB „Ignitis grupė“ VERT Kitos energetikos įmonės	2027 m.	2027 m.
	5.3. Parengta energetinės salos koncepcija įvertinant integruotas vandenilio ir išvestinių vandenilio produktų gamybos ir transportavimo alternatyvas	Energetikos ministerija	AB „Ignitis grupė“ UAB „EPSO-G“ LITGRID AB AB „KN Energies“ Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra <i>Manome, kad rengiant priemones, privalu būtų pritraukti ir</i>	2024 m.	2024 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
			<i>kopentencijų konkrečioje srityje turintį verslą, taip atliepian rinkos poreikius ir plėtros tendencijas, bei verslo patirtį taikant technologijas ir skatinimo priemones. Siūlome papildyti nurodant : Kitos suinteresuotos įmonės ir įstaigos ir /arba European Energy Lithuaniai UAB</i>		
	5.4. Parengta duomenų mainų tarp potencialų žaliajo vandenilio gamintojų ir elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus koncepcija	LITGRID AB	UAB „EPSO-G“ Energetikos ministerija AB „Ignitis grupė“ <i>Manome, kad rengiant priemones, privalu būtų pritraukti ir kopentencijų konkrečioje srityje turintį verslą, taip atliepian rinkos poreikius ir plėtros tendencijas, bei verslo patirtį taikant technologijas ir skatinimo priemones.</i>	2024 m.	2026 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
			<i>Siūlome papildyti nurodant : Kitos suinteresuotos įmonės ir įstaigos ir /arba European Energy Lithuaniai UAB</i>		
6. Sukurti žaliojo vandenilio slėnius ir vandenilio transportavimo sistemą	6.1. Parengta analizė ir patvirtintos žaliojo vandenilio slėnių įkūrimui tinkamos teritorijos	Energetikos ministerija	Aplinkos ministerija Ekonomikos ir inovacijų ministerija Susisiekimo ministerija UAB „EPSO-G“ AB „Amber Grid“ LITGRID AB VERT	2024 m.	2025 m.
	6.2. Įkurtas pirmasis žaliojo vandenilio slėnis	Energetikos ministerija	<i>Ekonomikos ir inovacijų ministerija Aplinkos ministerija Susisiekimo ministerija Švietimo, mokslo ir sporto ministerija UAB „EPSO-G“ AB „Amber Grid“ AB „Ignitis grupė“ Lietuvos mokslo taryba Kitos suinteresuotos įmonės ir įstaigos Manome, kad rengiant priemones, privalu</i>	2026 m.	2028 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
			<i>būtų pritraukti ir kopentencijų konkrečioje srityje turintį verslą, taip atliepiančią rinkos poreikius ir plėtros tendencijas, bei verslo patirtį taikant technologijas ir skatinimo priemones. Siūlome papildyti nurodant : Kitos suinteresuotos įmonės ir įstaigos ir /arba European Energy Lithuaniai UAB</i>		
	6.3. Parengtas vertinimas dėl galimybės Lietuvoje sukurti palankią investicinę aplinką vandenilio vertės grandinės komponentų gamybai, įvertinant ar tai leistų įgyti konkurencinį pranašumą prieš užsienio vandenilio vertės grandinės komponentų gamintojus	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	Energetikos ministerija Viešoji įstaiga Inovacijų agentūra Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra	2024 m.	2025 m.
	6.4. Įgyvendintas bandomasis vandenilio maišymo gamtinių dujų tinkle projektas, atlikta tyrimų programa	AB „Amber Grid“ AB „Ignitis grupė“	Energetikos ministerija VERT	2024 m.	2027 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
	6.5. Gamtinių dujų infrastruktūra pritaikyta vandenilio ir metano mišiniui transportuoti	AB „Amber Grid“	VERT	2026 m.	2028 m.
	6.6. Atlikta galimybių studija kartu su kaimyninių valstybių perdavimo sistemos operatoriais formuojant europinį vandenilio tinklų koridorių (tranzitinis tinklas)	AB „Amber Grid“	-	2023 m.	2024 m.
	6.7. Pradėti vandenilio dujotiekio Lietuvos teritorijoje, kuris sujungs Suomiją su Vokietija (angl. <i>Nordic-Baltic Hydrogen Corridor</i>), statybos darbai	AB „Amber Grid“	Energetikos ministerija	2026 m.	2029 m.
	6.8. Atlikta analizė įvertinant galimybes transportuoti vandenilį įvairių rūšių transporto priemonėmis	Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra	Energetikos ministerija Susisiekimo ministerija LITGRID AB AB „Ignitis grupė“ AB „KN Energies“ Kitos suinteresuotos įmonės	2024 m.	2025 m.
7. Įvertinti vandenilio saugojimo galimybes	7.1. Atliktas geologinio vandenilio saugojimo galimybių įvertinimas	Aplinkos ministerija	Energetikos ministerija Geologijos tarnyba AB „KN Energies“ UAB „EPSO-G“	2024 m.	2026 m.
	7.2. Atliktas antžeminio vandenilio saugojimo, taip pat antžeminio amoniako, metanolio ar kitų išvestinių vandenilio	UAB „EPSO-G“	Energetikos ministerija Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra	2024 m.	2025 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
	produktų saugojimo galimybių ir poreikio įvertinimas		Aplinkos ministerija Geologijos tarnyba AB „Amber Grid“ AB „KN Energies“ Kitos suinteresuotos įmonės		
8. Sukurti vandenilio kompetencijų vystymo sistemą	8.1. Parengtas su vandenilio veiklomis susijusių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros planas	Energetikos ministerija	Ekonomikos ir inovacijų ministerija Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra Švietimo, mokslo ir sporto ministerija Lietuvos mokslo taryba Lietuvos vandenilio energetikos asociacija	2024 m.	2025 m.
	8.2. Įvertintas poreikis atnaujinti studijų programas ar jų modulius, stiprinant energetikos specialistų kompetencijų, atitinkančių vandenilio plėtros poreikius, ugdymą	Mokslo ir studijų institucijos	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija Energetikos ministerija Aplinkos ministerija UAB „EPSO-G“ Kitos suinteresuotos įmonės	2024 m.	2026 m.
	8.3. Skatinti mokslo bendruomenę pasinaudoti finansavimu pagal Sumaniosios specializacijos koncepciją,	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Energetikos ministerija Aplinkos ministerija Susisieikimo ministerija	2026 m.	2027 m.

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujantys subjektai	Laikotarpis (pradžia, ir pabaiga)	
	įsitraukti į žaliojo vandenilio slėnių veiklas, atlikti eksperimentinius tyrimus žaliojo vandenilio slėniuose		Lietuvos energetikos institutas Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra		
	8.4. Užtikrinti, kad būtų prieinami skatinimo mechanizmai moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai vandenilio srityje ir pramonės įmonių bendradarbiavimui su kitomis ES valstybėmis	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Energetikos ministerija Aplinkos ministerija Ekonomikos ir inovacijų ministerija Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra	2025 m.	2030 m.
9. Visuomenės informuotumo apie žaliojo vandenilio gamybą bei panaudojimą didinimas	9.1 Parengti visuomenės informavimo bei edukacinę programas, kurias įgyvendinus didėtų visuomenės teigiamas požiūris į žaliojo vandenilio ir išvestinių produktų gamybos galimybes Lietuvoje.	Energetikos ministerija	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija Aplinkos ministerija Susisiekimo ministerija Lietuvos energetikos institutas Kitos suinteresuotos įmonės	2024 m.	2026 m.